

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Historia Pelagiana Et Dissertatio De Synodo V.
Œcumenica In Qua Origenis ac Theodori Mopsuesteni
Pelagiani erroris Auctorum justa damnatio exponitur, &
Aquilejense Schisma describitur**

Noris, Enrico

Patavii, 1708

Cap. 14. Faustus Rejorum Episcopus. Prosperi obitus, de cujus Episcopatu sententia profertur. Plures libri eidem falsò adscripti. Joannis Flaminii errores notati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72486](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72486)

Aut Augustinum eum distasse tradit, Romam unam, alteram duodeviginti Episcoporum subscriptione firmatam ad Rufum Episcopum Theſſalonicenſem; illius Epistolæ ad Zosimum fragmenta quædam recitavit ex Mario Mercatore lib. 1. cap. 18. Jansenius in indice librorum à Juliano editorum emiſit librum de constantia, quem tamen se legiſſe Beda affirmat in præfatione ad lib. Canticorum, quo loco idem Beda duos Juliani libros commemorat in Cantica exaratos, quorum primus inſcriptus ab illo fuit *De Amore*, ubi hunc poſſe à ſœdis voluptatibus ſegregari oſtendit, in altero verò ſacri epithalamii expoſitionem conſtruit, hæreticis ſententiis juxta Pelagianam ſcholam utroque libro aſperſo, ut Beda apertè demonſtrat; etenim veluti veneno antidotum opponens duos & ipſe libros elucubravit, in uno ea, quæ in libro de Amore Julianus tradidit, reſellit, in altero autem Canticorum explicationem aggreditur.

461. Pelagiani à Leone Magno tam ſeveris legibus coerciti ſunt, ut per triginta, & ampliùs annos nihil contrà ipſos deinceps ab Apoſtolica Sede ſancitum legamus. Obiit Sanctiſſimus Pontifex anno ſalutis 461. Pontificatùs verò XXI. de fide Orthodoxâ optimè meritus: ille enim Manichæos, Neſtorianos, Eutychem, aliasque peſtes proſtigit, atque eas inter Pelagianam quoque hæreſim ultimo penè icu jugulavit. Gelafius Papa in Epistolâ ad Episcopum Honorium Leonem poſtremum ponit Romanorum Præſulum, qui Pelagianos damnarunt: *An forte ſe, ait, neſcitis hanc hæreſim, de quâ loquimur, & ab Apoſtolica dudum Sede per Beatæ Mem. Innocentium, ac deinde Zosimum, Sixtum, Leonem continuis, & inceſſabilibus ſententiis fuiſſe proſtratam?* Tantùm verò honoris ab hoc Leone Auguſtino noſtro datum eſt, ut in Epistolâ ad Januarium 84. vulgò ad Nicetam integra ex Auguſtinianis libris capita recitari.

CAPUT XIV.

Fauſtus Rejorum Episcopus. Proſperi obitus, de cujus Episcopatu ſententia proferunt. Plures libri eidem falſò adſcripti. Joannis Flamini erroes notati.

462. Interim Fauſtus in locum Maximi Episcopi in Rejenſi cathedrâ ſuſſectus in Galliam nos vocat, quò tragœdiam ab ipſo contrà Auguſtinum concinnatam ſpectemus. Quo anno Rejorum Episcopus inauguratus fuerit, non liquet. Baronius ad annum 472. ejuſdem dignitatem revocat, quòd Sidonius tunc Episcopus in Epistolâ ad Fauſtum, novam Fauſti Episcopi dignitatem appellat, Sidonium verò anno circiter 472. Arvernorum Antiftitem electum optimè idem Baronius deducit ex ejuſdem Epistolâ ad Lupum Trecentem. Cæterùm jam antè decennium legimus in Epistolâ Hilari Papæ Fauſtum fuiſſe Episcopum; nam Pontifex in literis datis ad Leontium, & alios Gallicanos Præſules III. Nonas Decemb. anno 462. ſcribit, Fauſtum, & Auxanium Episcopos interfuiſſe Synodo apud ſe in Urbe celebratâ: *Præſidente fratrum, inquit, numeroſo Concilio è diverſis provinciis ad diem natalis noſtri in honorem Beati Petri Apoſtoli per Dei gratiam congregato, præſidentibus fratribus, & Coepiscopis noſtris Fauſto, & Auxanio, atque agentibus plurimis, quæ vigorem reſpiciunt, auctoritatemque judicii, id à nobis pacis amore eſt conſtitutum, ut in ſententiâ, quâ ſub adverſione utriusque legationis inde directæ Chriſto Domino noſtro inſpirante protulimus &c.*

Graviſſima lis inter Leontium Arelatenſem, & Marmertum Viennenſem Metropolitam agitabatur, iſte enim Dienſibus Episcopum dederat, quòd ad ſe ſpectare Arelatenſis Antiftes contendeat. Fauſtus, & Auxanius ab Synodo iudices electi Leontio cauſam adjudicarunt, quam ſententiam idem Hilarius Papa anno ſequenti 463. ratam declaravit: *Omnia, inquit, quæ à vobis ſunt per Fratres, & Coepiscopos noſtros Fauſtum, & Auxanium definita roborantes congregatioes annuas ordinante fratre, & Coepiscopo noſtro Leontio admonitis Metropolitanis, quòd ſapè dicendum eſt, celebrare dignemini.* Ex his ab anno 462. Fauſtus Rejorum Episcopus intelligitur, ut eorum ſententia penitus corruat, qui eo tempore Proſperum Aquitanum Rejenſium in Galliâ Antiftitem ponunt, uti Baronius, Bellarminus, Sauſſajus, & alii dicere: Nam ex Sidonii Euchariftico certum eſt, Fauſtum Maximo ſucceſſiſſe, dum ſcribit ad eundem in Euchariftico: *Undè tu cujus Monachusque Antiftes, & Abbas Bis ſucceſſor agis.*

Maximum verò anno 433. Episcopatum indeptum diximus; idem anno 439. interfuit Synodo Rejenſi, anno 441. Arauficana decreta ſubſcripſit. Rurſus anno 452. nominatur in Epistolâ Episcoporum Galliæ ad Leonem, & in reſcripto ad eodem, in quibus cum inter cæteros Fauſtus non legatur, non obſcurè deducitur id temporis Lerinenſium Abbatem fuiſſe. Undè nullus reſtat Proſpero locus in Rejenſi Sede Maximum inter, ac Fauſtum, cum præſertim Proſpero viginti quatuor anni Episcopatùs à Baronio denter. Accedit neque in literis Leonis anno 452. neque in literis Hilari anno 464. in quibus Narbonenſis Galliæ Præſules nominantur, ullum Proſperum legi, ſed in his Fauſtum, in illis verò Maximum ejuſdem deceſſorem. Inſuper etiam Proſper fuiſſet Rejorum Episcopus, non benè dicit Baronius ad annum 466. *Proſper Regienſis in Aquitaniâ Episcopus*, nam Rejenſes non locantur in Aquitaniâ, ſed in Narbonenſi provinciâ ſecundâ.

Joannes Antonius Flaminius in Vitâ Proſperi, Ferrarius in Martyrologio, & Itali Scriptores communiter aſſerunt, Proſperum fuiſſe Episcopum Regii Lepidi in Inſubriâ, & ſanè illa Eccleſia ſuum eſſe hunc Proſperum contendit, pioque cultu ejus quot annis memoriâ celebrat. At neque verum eſt, illum Regienſibus præſuiſſe annis duobus, & viginti, ut tradunt proximè memorati Scriptores ejus obitum utque ad annum 466. producentes, nam anno 451. Faventius erat Regii Lepidi Episcopus, ut pater ex literis Synodi Mediolanenſis ad Leonem Papam, quæ ponuntur antè 51. Epistolam ejuſdem, ibi enim legitur: *Ego Faventius Episcopus Regienſis Eccleſiæ in omnia ſubſcripta conſenſi, & ſubſcripſi.* Imò tabulæ Eccleſiæ Regienſis, quas in Italiâ Sacrà proferit Ughellus circa annum 458. Elpidium Regienſem Episcopum ponunt, undè ſi Proſper plurimos annos illius Urbis ſacris præſuiſſe dicendus eſt, ut ex antiquis ejuſdem Eccleſiæ breviariis Ferrarius reſert, jam ultrà Anthemii tempora Episcopatus Proſperi excurret, cujus rei nullum antiquum auctorem laudabimus. Ego quidem cum videam omnes Scriptores, qui Proſpero viciniore fuerit, illius nomen abſque ullâ dignitatis ſacræ mentione recitare, vix adduci poſſum, ut eundem fuiſſe alicubi Episcopum credam. Gennadius cap. 88. ita ſcribit: *Proſper homo Aquitanicæ Regionis*: qui tamen quolibet ſcriptores vel Episcopos, vel Presbyteros eorumdem ſacrâ

dignitate recensitâ nominat. Victoriâ ex eadem Aquitaniâ, ac Prosperi coætaneus illum tanquam Episcopum non appellavit in epistolâ nuncupatoriâ ad Hilarium Papam. Gelasius in indice Auctorum approbatorum, cum cæteros Episcopos nominasset, ac postea etiam Hieronymum Presbyterum dixisset, addit: *Item Opuscula Prosperi viri religiosissimi*. Non autem hinc cogimur ad negandum, eundem Presbyterum fuisse, nam ibidem de Rufino ait: *Rufinus vir religiosus*, quem tamen Presbyterum fuisse certum est. Et hi eodem sæculo florere; proximo verò nullus Prosperum Episcopum nuncupavit, non Fulgentius lib. 1. ad Monimum cap. 30. non Victor Tunonensis initio Chronicorum. Abbas Biclariensis initio Chronici ait: *Post Eusebium Cæsariensis Ecclesiæ Episcopum, Hieronymum toto Orbe notum Presbyterum, nec non & Prosperum virum religiosum, atque Victorem Tunonensis Ecclesiæ Africanæ Episcopum, &c.* Primum, & ultimum Episcopos dicit, non item Prosperum. Miror autem, Vossium virum aliâs diligentissimum ex Marcellino Comite lib. 1. Hist. Pelag. cap. 18. Prosperum Episcopum nominare; nam ille ad consulatum Viviani, & Basilii unius Gennadii verbis loquitur, quem transcripsisse nemini dubium esse potest; Indè etiam Ado suum Prospero testimonium dedit. Honorius Augustodunensis in lib. de Script. Eccles. num. 460. vel cap. 94. dicit Prosperum Episcopum, undè plerique in eam sententiam abjere, sed id Amanuensium erratum fuit, nam cum ad verbum omnia ille transcribat ex Gennadio, ubi hic habet: *Prosper homo Aquitanicæ regionis, sermone scholasticus, & assertionibus nervosus &c.* Honorius legit: *Prosper Episcopus Aquitanicæ regionis, sermone scholasticus, & assertionibus nervosus &c.* quem tamen sic errasse, dum Episcopum Aquitanicæ regionis Prosperum scribit, cum Narbonensis regionis Episcopus dicendus fuisset, non credam; cur enim homini Augustodunensi tantum erroris affricem? Est enim Augustodunum in Provinciâ Lugdunensi primâ. Quod si Martinus Polonus, & Trithemius, qui post octingentos annos ab obitu Prosperi vixere, illum Episcopum appellant, antiquis plus fidei habendum puto. Quo anno Sanctus Prosper obierit incertum est; scripsisse illum Chronicon usque ad captam Urbem à Genferico, quæ accidit anno 455. scribit Gennadius, Marcellinus Comes ut adhuc superstitis mentionem facit ad annum 463. Philippus Labbè, qui catalogum sui Bellarmini de Scriptoribus Ecclesiasticis eruditis observationibus illustravit, scribit decessisse Prosperum anno 456. etenim Victorius Aquitanus in laudatâ epistolâ nuncupatoriâ, quam anno 457. scriptam esse, ex Paschali caractere, aliisque temporum notis eidem additis certum est, vocat Prosperum Sanctum, ac venerabilem virum. Sed levis hæc conjectura est, nam eo tempore Sancti titulus etiam viventibus deferebatur, ut passim patet, & Prosper ipse vocat Leonitium Diaconum, & Hilarium Episcopum Sanctos in Epistolâ ad Augustinum. Imò cum ibidem Victorius nominans Hieronymum Sanctæ memoriæ illum dicat, neque eâ honoris præfatione utatur in nominando Prospero, eodem Auctore eo anno 457. Prosperum adhuc superstitem fuisse credo.

Plura scripsit Prosper, nam præter Chronicon, quod integrum nuper donavit laudatus Labbè tomo 1. Bibl. MSS. tres pro divinæ gratiæ defensione epistolas dedit ad Augustinum, ad Rufinum, ac Demetriadem, quarum postrema cum inter Ambrosia-

nas circumferretur, nostro Aquitano restituta est auctore Joanne Costero Lovaniensibus adprobantibus. Baronius ad annum 413. scribit, hanc epistolam ad Demetriadem à Bedâ lib. 1. in Cantica Prospero adscriptam fuisse, & alteram contra divinam gratiam ad eandem Virginem ab eodem attributam Pelagio. Sed utrumque falsum est; nam ibi Beda non Pelagio, sed per errorem Juliano attribuit epistolam ad Demetriadem pro defensione liberi arbitrii exaratam, alterius verò, ad Demetriadem epistolæ à Prospero scriptæ, ne meminit quidem. Egregium volumen edidit contra Collatorem, de quo superius plura dicta sunt, uti etiam libellos quosdam, quos nonnullorum Gallorum, Vincentii Lerinensis, ac aliorum objectiones contra Augustini doctrinam dissolvere conatus est. Celebre est carmen ejusdem heroicum contra Ingratos, nempe Semipelagianos divinæ gratiæ decurtatores. Aliud verò poema de providentiâ non est Prosperi, sed hominis Semipelagiani, ut à plerisque notatum est. Idem tamen composuit librum Sententiarum CCCLXXXVIII. ex variis Sancti Augustini libris conflatum. Tria justa volumina auctorem præferunt Prosperum, quæ tamen haud ab illo composita fuisse pro certo habeo; sed paulò fusiùs res aperienda venit.

In primis Auctorem faciunt hunc Prosperum Aquitanum librorum de prædictionibus, & promissionibus Dei, qui in partes tres divisi sunt. Ego verò non Prospero Aquitano adscribendos illos libros existimo, sed alteri Prospero Africano. Horum voluminum auctor parte 3. cap. 6. narrat Aspare Carthagine constituto, nempe anno 434. cum à Tregetio contra Genfericum feliciter pugnatum est, puellâ à Dæmone ibidem vexatâ mirum quid se præsentem evenisse: *Accidit autem, inquit, ut quintusdecimus Dominicus illucesceret dies ascendente nobiscum sacerdote, ut matutinum illic sacrificium solito offerretur, puellam præpositus ad altare perduxit &c.* Igitur ille Scriptor ad annum 434. Carthagine morabatur, cum tamen noster Prosper id temporis in Galliis contra Semipelagianos excubaret, uti ad annum 433. expendimus. Rursus idem Scriptor par. 3. promiss. 38. juvenem se Carthagine fuisse sub Aurelio Antifite testatur: *Cum Sancta Pascha solemniter ageretur festivitas collecta illic, & undique omni curiositate etiam adveniens multitudo sacerdotum multorum Pater, & digna memoria nominandus Antistes Aurelius cælestis jam patriæ civis cathedram illic loco cælestis & habuit, & sedit. Ipse tunc aderam cum sociis, & amicis, atque ut se adolescentium atas impatiens circumquaque vertebat, &c.* Hoc templum Cælestis anno 399. consecratum fuit, quando Honorius Imperator edicto templum Idolorum cum suis adjacentibus spatiis Ecclesiis derulit: ex Prospero ibidem. Ex his patet, hunc Scriptorem fuisse civem Carthaginensem, cum antè annum 400. & anno 434. Carthaginem incoluisse se dicat, quod etiam ex iis, quæ in fine libri de quadam peculiari Carthaginensium consuetudine tradit, non obscure colligitur. At noster Prosper fuit Aquitanus, & in Epistolâ ad Augustinum ait: *Ignotus quidem tibi facie, sed jam aliquatenus, si reminiscaris animo, ac sermone compertus*. Quod fieri non potuisset, si eo tempore Carthagine fuisset sub Aurelio, cum Augustinus ob Synodos frequentiores Carthaginem sæpissime frequentaret, undè & videre Prosperum, & à Prospero videri potuisset. Hæc scribit Cassiodorus, qui eodem, quo Prosper, & insequenti sæculo vixit, initio libri de divinis lectionibus. Sanctus quoque Prof-

per secula curâ legendus est, qui tres libros totius auctoritatis divinae in centum quinquaginta tribus titulis comprehendit, ad instar piscium, quos Evangelica retia de huius seculi tempestosâ profunditate traxerunt. Porro hic memoratos hucusque libros de divinis promissionibus designari patet ex præfatione, & peroratione operis, nam tres priores partes ex quadraginta capitulis singulæ constant, quæ verò has consequitur, in viginti capita distribuitur, ultima ex tredecim constat, & perficiunt, ait in peroratione centum quinquaginta tria, in quo numero sacri illi pisces veri veritatis incorrupto post resurrectionem Domini iussione capti sunt, millia sanctorum significantes &c. Quare duos Prosperos coætaeos fuisse puto, hunc Africanum, alterum verò Aquitanum ex Gennadio, & ille fortè fuit Regii Lepidi Episcopus in Insubriâ.

Sequuntur libri tres de Vitâ contemplativâ Juliano Episcopo inscripti, quorum idem Prosper Auctor publicatur. Sanè illos Prosperi esse ex antiquis existimantur Codogandus Episcopus Metensis in lib. de Laicali Institutione, Synodus Aquisgranensis sub Ludovico Pio, & Theodolphus Aurelianensis, qui scripsit de Spiritu Sancto anno 809. cuius liber editus est à Sirmondo. Cæterum non esse Prosperi, sed Juliani cognomento Pomerii, qui Arelate in Galliis Rethoricam docuit, cujus scholam Cæsarium juvenem adiuvisse inferius dicemus, mihi penè certum est ex Sancto Isidoro in lib. de Eccles. Script. cap. 12. ubi agens de libris ejusdem Pomerii ait in fine capituli: *Edidit etiam unum libellum de virginibus instituentis: alios quoque tres de futura vitâ contemplatione, vel actuali conversatione, nec non etiam de vitiis, & virtutibus.* Qui sanè libri sunt illi, qui Prosperi nomine vulgò circumferuntur; In quorum primo, ut ipse testatur in præfatione libri tertii, agitur de vitâ contemplativâ: in altero de actuali vitâ: in postremo de vitiis, & virtutibus. His accedit, ab hoc Scriptore lib. 2. cap. 9. Hilarius Arelatensem etiam, atque etiam laudari, quod Prosper Aquitanus non ita liberaliter fecisset, cum Hilarius Arelatensis Semipelagianorum in Galliis Coryphæus fuerit, ut ipsemet Prosper testatur in literis ad Augustinum. Ibi verò loquitur de Hilario uti jam defuncto, nempe post annum 449. se verò non esse Episcopum palam ostendit lib. 1. cap. 14. Undè, qui putant hosce libros esse Prosperi, non video, quâ ratione scribant mortuum Prosperum anno 466. exactis duobus, & viginti annis in Episcopatu. Præterea hic Scriptor nuncupavit memoratos libros Juliano Episcopo, quo jubente se illos exarasse testatur initio præfationis. At in Gennadio Suffridi Petri cap. 98. scribitur: *Pomerius natione Maurus in Galliâ Presbyter ordinatus interrogantibus Juliano Episcopo, & Vero Presbytero &c. composuit de naturâ anime & qualitate ejus libros octo.* Ut planè compertum fiat, eidem Episcopo Juliano & libros de Vitâ contemplativâ, & libros de Animâ, uti ait Gennadius, ab eodem auctore inscriptos fuisse. Itaque neque illi tres libri de vitâ contemplativâ Prosperum auctorem habuere, quod vidit etiam vir eruditissimus Pater Lupus in epistolâ apologeticâ ad me scriptâ de Contritione Christianâ Lovanii impressâ anno 1667. in quâ cap. 5. ad 8. accusationem ex laudato Isidoro hoc probat, affirmans Dacherium, & Sirmondum in eadem sententiâ fuisse.

Julianus igitur Pomerius Maurus vir insignis, ac in Galliâ percelebris, ut patet ex libro 1. de Vitâ Sancti Cæsarii cap. 3. horum voluminum auctor dicitur, vel certè quicumque alius fuerit, idem merito

inter sectatores Sancti Augustini numerandus est; nam lib. 3. cap. 3. cum eximie Sanctum Augustinum commendasset, addit: *Quem in his libellis pro possibilitate secutus sum.* Quod sanè constat cuique vel leviter eodem inspicienti. Verùm in libro secundo de Animâ, ubi quærit: *Utrum anima corporea sit, an incorporea,* à Sancti Augustini sententiâ discedens, *Tertulliani erroribus consentiens animam corpoream esse dixit.* Ita testatur Sanctus Isidorus, nam octo illi libri Pomerii de animâ interciiderunt. Erat eâ etate celebris in Galliâ quæstio de animæ corpulentia, nam corpoream esse illam ibidem docuere Cassianus, Faustus, Gennadius, ad quos & Pomerius accessit, qui eodem seculo floruit. Oppositum scriptis sustinebant Sanctus Avitus Viennensis Antistes in Epistolâ ad Regem Burgundionum, & Claudianus Mamercus in libris de Animâ.

Restant denique duo libri de vocatione Gentium, qui vulgò sub nomine Prosperi leguntur. Hi quidem voluminibus Sancti Ambrosii inserti erant, sed immerito, nam lib. 1. cap. 7. leguntur hæc verba: *Fato autem non baptizari parvulos, nec Pelagiani potuerunt dicere, sed quia eos à peccato liberos auferunt profiteri, meruere damnari.* Quare illi libri non sunt Ambrosii, qui mortuus est anno 397. antequam Pelagianorum nomen audiretur, sed planè scripti sunt post Pelagianos ab Apostolicâ Sede damnatos. Vossius lib. 1. Hist. Pelag. cap. 20. ait se pro certo habere, non esse Regiensis Prosperi, quòd illorum auctor in sententiâ de reprobatione mollior sit, quàm Prosper Aquitanus. Vossio subscribo; etenim video, illorum Scriptorem diversâ à Prospero viâ abiisse. Nam lib. 2. plurimum laboris infumit, ut communem gratiam Dei omnibus faciat. Versans verò cap. 20. objectionem illam à parvulis ductam, in quâ Augustinus, & sectatores contra Pelagianos triumphum sibi cecinerunt, ita cap. 23. respondet: *Non irreligiosè arbitror credi, neque inconvenienter intelligi, quòd isti paucorum dierum homines ad illam pertineant gratiæ partem, quæ semper universis est impensa nationibus, quâ bene utique si eorum uterentur parentes, etiam ipsi per eosdem jurentur.* Quibus contraria scribit noster Prosper in carmine de Ingratis cap. 21. ubi urget illud argumentum de parvulis.

*Et tamen ex istis miseratrix gratia quosdam
Eligit, & rursum genitos baptismate transfert
In regnum æternum, multis in morte relictis,
Quorum causa fuit similis de vulnere eodem.
Nec meritis istud pateris aptare parentum,
Ceu pia profuerit redimendis cura bonorum,
Abstulerit que aliis aliena ignavia vitam:
Cum videas multos Sanctis genitoribus ortos,
Nullo salvari studio potuisse suorum.*

Item ille Scriptor toto libro secundo probat, Deum omnibus semper hominibus gratiam largitum fuisse; insigniora loca donat Vossius lib. 7. par. 1. thesi. 4. At Prosper hanc communem gratiam penitus repudiavit. Ibidem cap. 11. ait.

*— dic undè probes, quòd gratia Christi
Nullum omnino hominem de cunctis, qui generantur,
Prætereat, cui non regnum, vitamque beatam
Impertire velit.*

Quod improbat, quia Euangelium non omnibus gentibus annunciatum statim fuit, cum tamen alter gratiam communem faciat, quia ad omnes missi sunt Apostoli, ut Euangelium prædicarent. Porro cap. 3. initio gratiam communem suadet, quia Deus quosdam ad se cognoscendum celi, & terræ testimoniis convenit. Alios, nempe Judæos, doctrinâ legis, Prophe-

tyrum

rarum oraculis, miraculorum signis adjuvit. Hanc autem non esse veram gratiam scribit Prosper in Epistolâ ad Demetriadem, sed illam, quâ Deus intrinsecus operatur, cum illa omnia exterius tantum animum pulsent, neque differant à gratiâ Pelagianorum, quæ consistebat in lege, doctrinâ, miraculis &c. ut fusè narrat Sanctus Augustinus in libro de Gratiâ Christi. Rursus capite 5. tradit, gentes, quibus non uti Hebræis Numen se manifestavit, non esse excusabiles *Adhibita enim, inquit, semper est uniuersis hominibus quædam superna mensura doctrinæ, quæ est parciore, occultiorisque gratiæ fuit, sufficit tamen sicut Dominus iudicavit, quibusdam ad remedium, omnibus ad testimonium.* At noster Prosper canit cap. 37.

*Non autem rectè, nec verè dicitur illos,
Qui sunt exortes divini muneris, & quos
Gratiâ neglexit, degentes mortis in umbrâ,
Peccati non esse reos, quia recta gerendi
Non data sit virtus. Natura compe de vincas
Procubuisse negant &c.*

Ubi ex peccato originis tradit hominem iure optimo gratiâ privari. Præterea idem Scriptor capite ultimo satis timidè de prædestinatione loquitur, imò scientiam illi præviam non semel ponere videtur, dum illam objectionem sibi opponens, frustra *norbrare, & laborare, si ex incommutabili proposito ejus Christianæ gratiæ subsistit electio;* ita ibi respondet: *Non intelligunt scientiam Dei, quæ & præterita, & præsentia, & futura complectitur, tempore non teneri, & cum id paucis explicasset concludit: Hæc autem æterna, & semper tranquilla cognitio nullâ nos urget necessitate peccandi &c.* Ibidem electionem ad gratiam finè meritis adstruit, electionem verò ad gloriam ex meritis suspendit; *Deus ergo his, quos eligit finè meritis, dat unâ orientur ex meritis; Et frustra dicitur, quod ratio operandi non sit in electis, cum etiam ad hoc operentur, ut electi sint.* At Sanctus Prosper in Epistolâ ad Rufinum generosiùs divinæ prædestinationis decretum defendit, ac solidiùs illud communit, quod & in responsione ad Genuenses, aliosque itidem præstat. Et ut uno verbo concludam, nunquam me iudice unus, idemque auctor fuit horum librorum, & poematis contrâ Ingratos; Et Prosper, qui ubique Sanctum Augustinum laudat, in his etiam libris de vocatione Gentium eundem certè nominasset, si illorum scriptor fuisset.

Quarè existimo auctorem horum librorum de vocatione gentium medium quid sapere inter Semipelagianos, & Sanctum Augustinum, quem etiam mollem Augustinianum dixeris, cum Prosper inter rigidos meritò reponendus sit. Ille quidè lib. 1. cap. 8. & 9. Semipelagianismum suffocat, dum probat fidem, & perseverantiam esse dona Dei, unâ non possum ad Vossium accedere, dum scribit, Hilarium Arelatensem esse fortè illorum librorum auctorem, nam Hilarius cum Semipelagianis teste Prospero in Epistolâ ad Augustinum sentiebat. Sed de his satis. Illud tamen moneo me ita de Prosperi libris iudicare, ut in hoc opere vulgarem de illis sententiam quandoque secutus sim.

De hoc Prospero Herrera, & Elsius Augustiniani Scriptores plura commenti sunt, fuisse patriâ Lemovicensem, anno 399. degisse Carthagine, fuisse discipulum Sancti Augustini, & anno demum 426. ex Africâ in Gallias rediisse, quæ uti finè teste dicuntur, ita nullam apud Lectores fidem inveniunt. Certè Prosper in Epistolâ ad Augustinum scriptâ anno 429. ita satur initio: *Ignotus quidè tibi facie, sed*

jam aliquatenus se reminiscari animo, ac sermone compertus &c. ut planè supinam ignorantiam redoleat, quod ajunt, Prosperum in Africâ fuisse discipulum Sancti Augustini. Sancti Prosperi vitam posterorum memoriæ tradere tentavit Jo: Antonius Flaminus, quem sanè alterius Prosperi gesta scribere dicerem, nisi ex librorum indice de nostro hoc Aquitano eum loqui intelligerem; Sed Deus bone quas ibi fabulas necit! Ut enim omittam scribi ab eodem illum in Asiam profectum, aliave, quæ reprehendimus ad annum 451. narrat, eundem postquam aliquandiu ibi (dubium Calchedone, an Romæ?) post Synodum commoratus est, electum Antistitem Regiensem, mortuum verò anno 466. Pontificatûs 22. cum inter Synodum Calchedonensem, & diem mortis quindecim tantum anni numerentur; Insuper mortuum asserit *Marciano Romano tenente Imperium*, cum Marcianus antè novennium decesserit, nempe anno 447. & Hilario II. Pontifice Max. cum unus tantum Hilarius seu Hilarus Summus Pontifex fuerit. Prospero tribuit libros de promissionibus, at cur ex illis Prosperum non semel in Africâ fuisse cognovit, ut hoc ipsum in ejus vitâ recenseret? Libros de vitâ contemplativâ inscriptos ait Juliano Summo Pontifici, cum nullus fuerit hujus nominis Papa, & Julianus ille Episcopus fuerit; Alia quæ addit planè sunt de communi, ut ajunt, unius Confessoris Pontificis. Sed Prospero satis laudum dat Ecclesia Romana, quæ in Martyrologio hæc de eodem recitat: *Apud Regium Sancti Prosperi Aquitani ejusdem Urbis Episcopi, eruditione, ac pietate insignis, qui adversus Pelagianos pro fide Catholicâ strenuè decertavit.*

CAPUT XV.

Faustus Rejenis magni nominis Episcopus sub prætextu Prædestinationari erroris ex decreto Synodi Arelatensis ac Lugdunensis consultandi Sancti Augustini doctrinam impugnat. Ubi plura de Prædestinationariis, de Epistolâ Fausti ad Lucidum, atque de utraque Synodo disquiruntur.

Faustus Rejorum Antistes in ore famæ in Galliis versabatur, & provinciæ Episcopi ab ejusdem sententiâ pendebant. Sidonius & Epistolus, & carminibus ad Faustum datis eundem supra cæteros illius ætatis Præsules ad sidera usque effert. Sanctus Patiens Episcopus Lugdunensis, cum celeberrimam Sancti Justi Basilicam consecrare, atque ad encaniam peragenda plurimi Antistites convenissent, Faustus ornatum precibus exoratus luculentam orationem habuit, excipiente, ac plurimum commendante unâ cum reliquis eodem Sidonio. Ruricius vir nobilissimus, ac postea Lemovicensis Episcopus, cum de abdicandâ uxore, liberis, ac ditissimo patrimonio deliberaret, Fausto per literas hoc ipsum significavit, quem nuncupare solebat: *Patrem optimum, & Pastorem egregium*, ex lib. 1. Epist. 2. Et quidè universi Arelatensis Provinciæ Episcopi tantum Fausto detulere, ut in causâ Hermetis Diensis ad Hilarum Pontificem eidem legationem injunxerint. Faustus veteri suorum Lerinensium concellitarum, ac Cassiani Magistri opinioni inhærens Augustini sententiam de efficaci electorum prædestinatione hac occasione impugnavit. Fama erat, nonnullos ita Sancti Doctoris sententiam de gratuitâ prædestinatione defendere, ut in absurdos prorsus errores declinarent, quos Augustiniani dogmatis adversarii tali-